

izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 750 Din

za inozemstvo 18—

Oglaš po tarifu

Uredništvo:

Mladostova cesta št. 10/1

Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Ljubljana, 13. julija.

Pozno ponoči smo prejeli poročilo, da je ministrski predsednik Pašić podal ostavko. Vest ni povsem avtentična in morda javlja dogodek, ki se je zgodil po razvoju politične situacije nočjo neizbežno. Z druge strani nam namreč javljajo, da je sicer položaj skrajno kritičen, da pa še ni rodil zadnje konsekvence: vladine demisije.

Neposredni povod krize je sledeči: Vseled demisije ministrov Žerjavi in Marinkovića, je demokratski klub te dni postavil kandidata za oba resorta. Demisijska ponudba dr. Žerjavi v klubu ni bila sprejeta, za naslednika dr. Marinkovića je klub odredil gosp. Pečiča. To je sporočil g. Davidović ministrskemu predsedniku Pašiću. Istočasno mu je naznanil tudi kandidata demokratskega kluba za državni svet. Med temi se nahaja dosedanj generalni ravatelj državnih dolgov dr. Radoje Jovanović, mož, ki ga radikali silno mrzijo.

Zgodilo se je sedaj povsem nepričakovano, da je radikalski klub z večino glasov se izrekel proti kandidaturi g. Pečiča ter proti kandidaturi dr. Jovanovića.

Briskirani demokrati so seveda morali ostati pri svojem sklepu. V amisu svoječasne sporazuma je bila vsaka grupa v vladi svobodna in določevanju svojih kandidatov. Demokratski klub se je dosedaj strogo držal tega principa, zato pa so radikali tem konsekvencejše proti njemu gresili, da z izvajanjem takih incidentov ubijajo za sebe kakšen strankarski uspeh. Stara igra se je tudi tokrat ponovila — toda demokratski klub ni voljan dopustiti, da se ga izigrava, in ostal je pri svojem sklepu.

Situacija bi se bila lažje razvijala, da niso zadnje dni nastale težave, ki izvirajo iz uporabe ameriškega posojila. Včeraj se je zdelo, da je vprašanje slovenskih železnice ugodno rešeno, pokazalo pa se je, da sporazum ni dosežen. Finančni minister in prorektor minister pravita, da moreta dati za proročje Kočevje-Vrbovke in St. Janž - Sevnica iz prvega obroka ameriškega posojila le 8 milijonov zlatih frankov medtem, ko so stroški proračunani na 15 milijonov zlatih frankov. Končna rešitev bi morala pasti v ministrskem svetu že danes — ker je jutri načelno glasovanje o proračunu.

Medtem, ko je vlada se sporazumela z muslimani glede zveze Sarajeva-Split in je izgledalo, da se bo našel izhod tudi glede slovenskega železniškega programa, za katerega se energično zavzemajo tudi slovenski demokrati, se je pojavila danes nova grupa — vladnih poslancev, demokratov in radikalcev, ki zahteva izgradbo zveze Niš-Prabovo in pripojitev Pristine železniškemu omrežju. Tudi ta grupa nastopa ultimativno ter grozi, da bo glasovala proti budžetu, ako se njeni zahtevi ne ugodí.

Vsi ti pojavi so seveda vplivali na položaj in spor radi kandidatov, ki bi se jih sicer dalo odkloniti.

Kriza vlade prihaja v času, ko stojimo neposredno pred načelnim glasovanjem za budžet in ko bi moral parlament porabiti takorekoč vsako uro, da do konca meseca spravi redni proračun pod streho ter končno enkrat reši državo dvanaestinskega gospodarstva. To je tembolj tragično, ker za rešitev krize ni nobene nove solucije in je obnove sedanje koalicijske neobhodna. Ako je torej v radikalskem klubu zmagal partizanski interes nad vsami drugimi obziri, gre tu za obsedeno vredno sploščeno potom katere bi hoteli radikali priti ali v posest notranjega resorsta ali pa vsaj dobiti svojega strankarja kot pomočnika v to ministrstvo.

Kakor smo uvidoma naglasili, do zaključka lista nismo mogli dobiti avtentičnega potrdila o demisijski kabineti. Po drugi verziji gospod Pašić še ni rekel zadnje besede in bo jutri še enkrat poskusil, rešiti spor, ki je tako lahko-miselno izzvan v škodo državnih interesov.

Sporazum z Italijo.

Beograd, 13. julija. (Izv.) Zunanji minister dr. Ninčić je sporočil danes italijanski vladi, da je pristala naša vlada na konvencijo glede Zadra, v šolekem vprašanju pa da je pripravljena prevzeti vse obveznosti mirovne pogodbe.

ŽELEZNIŠKA POSTAJA V PLAMENU.

Beograd, 13. julija. (Izv.) Danes je semkaj dospela vest, da gori v Smederevu železniška postaja in solarna.

Demisija vlade?

RADI OSEBE NOTRANJEGA MINISTRA IN KANDIDATUR ZA DRŽAVNI SVET.

Beograd, 13. julija. (Izv.) Danes je nastopil v politični situaciji presenetljiv preobrat. Dočim je sinoči še izgledalo, da so odstranjene vse ovire za vladno koalicio, se je tekom današnjega dne položaj bistveno spremenil in skrajno poostri.

Dopolodne je posetil ministrski predsednik Pašić predsednika demokratskega kluba Davidovića in mu naznanil, da radikalski klub ni odobril demokratskega kandidata za notranjega ministra Dragutina Pečiča ter kandidature dr. Radoje Jovanovića za državnega svetnika, medtem ko odobrava, da demokratski klub ni sprejel demisijske ponudbe ministra za socialno politiko dr. Žerjavi. Predsednik demokratskega kluba je odgovoril Pašiću, da je kandidatura ministrov in državnih svetnikov interna zadeva kluba in da klub

ni predložil imen kandidatov v odobrenje, ampak samo na znanje. Demokratske se nikdar niso upirali kandidaturam radikalnih ministrov. Demokratski klub zato vztraja pri svojih sklepih. Popoldne je Demokratski klub na svoji seji soglasno odobril to izjavo.

Pašić je nato smatral za potrebno izjaviti posledice in je obvestil kralja na Bledu, da je prisiljen podati demisijo celokupnega kabineta. Kot vzrok je navedel, težkoče, ki so se pojavile pri sodelovanju koalicijske vlade. Politični krogi trdijo, da so radikali izjavili ta incident, ker upajo da pridobijo zase notranje ministrstvo. Zvečer trdijo radikalski krogi, da bo rekonstruirana nova vlada ugodno vplivala na ublažitev sedanje napete situacije.

Vprašanje slovenskih železnice.

SPORAZUM SE NI DOSEŽEN. — FINANČNI MINISTER PONUJA LE POL MILLIARDE.

Beograd, 13. julija. (Izv.) V vladi se danes niso nadaljevala pogajanja glede slovenskih železnice. Klub SKS je izjavil v finančnem odboru, da bo glasoval proti zunanemu posojilu, če se ne zgradijo obe železnici, ki bi vezali Slovenijo z morjem. Dr. Kukovec je v pondeljek pred odločitvijo niso selo finančni odbora izjavil kluba SKS, da bo podprl njegovo zahtevo z ozirom na to, da je Slovenija po rapalski pogodbi izgubila važno zvezo z morjem, namreč železnico St. Peter - Reka. Na seji finančnega odbora pa klub SKS svolega predloga ni preciziral, radi česar se o tem ni niti razpravljalo niti glasovalo. Zato dr. Kukovec na tej seji ni imel prilike nastopiti za ta predlog.

Včeraj in danes je dr. Kakovec konferiral z referentom za zunanje posojilo poslanecem Radovićem, ki je obljubil, da se bo tudi on zavzel pri razpravi za zadevo slovenskih železnice.

Danes se je vršilo posvetovanje ministrov Kumanudija, Stančića in Pučića. Kumanudi je izjavil, da je pripravljen dati iz prvega obroka ameriškega posojila za nove železnice v Sloveniji poleg zneska, določenega v investicijskem posojilu, še 8 milijonov zlatih frankov. Minister Pučić je zahteval 15 milijonov, zato se je odločitev prepustila ministrskemu svetu.

Jutri se vrši plenarna seja SKS, katere se udeležijo tudi poslanci dr. Vošnjak.

Seja narodne skupščine.

INTERPELACIJE O RAZMERAH PRI TRBOVELJSKI DRUŽBI. — RAZPRAVE O RUDNIKIH.

Beograd, 13. julija. (Izv.) Današnja dopoldanska seja narodne skupščine je bila odprta ob 11. uri dopoldne. Poslanec Pavle Andjeljić je vložil zakonski predlog glede izplačila vojne odškodnine od 1914 do 1920. Predlog se odstopi odboru. Predsednik dr. Ribar naznanil, da je Nj. Vel. kralj sankcioniral zakon o razširjenju državnega računovodstva in zakon o šumski landamertiji. Nato preide zbornica na interpelacije. Kot prva pride na vrsto interpelacija posl. Gosarja na ministra za šume in rude o razmerah trboveljskih rudarjev. Interpelant se pritožuje nad upravo rudnika ter zahteva energično intervencijo ministra. Minister za šume in rude odgovori, da je on dosedaj v vsakem sporu rudarjev s podjetjem privatno prevzel iniciativu arbitra. Tudi tokrat bi se bila morala zadeva direktno predložiti ministrstvu. Interpelant zahteva, da se uredi razmerje med rudarji in upravo, nadalje da se dovolijo rudarjem povzane dragičnine doklade in da so jim zajamči udeležba v rudniški upravi. Posl. Deržić govori o isti stvari. Ker ne ve, da med Jugoslavijo in Avstrijo še ni prišlo do pogodbe glede prenosa sedežev obeh podjetij, ki imajo svoje obrate v Jugoslaviji, obtožuje družbo, da še do danes ni smatrala za potrebno prenesti svoj sedež z Dunaja v našo državo. Zahteva od vlade direkten vpliv na to družbo ali naj se družba, ki da je tako protidržavna in antisocialna, »izžene iz države!« Seja je bila ob 13. uri prekinjena.

Dopolodne ob 5. uri se je nadaljevala izredna seja razprava v skupščini. Poslanec dr. Korun je razpravljal o produkciji premoga v državi in je zahteval, naj se sestavi poseben zakon o premogu in premogovnikih, ki so zelo važen gospodarski činitelj. Isti zakon naj bi tudi zavaroval male konzumente, industrija in delavce pred samovoljnimi izkoriščanjem lastnikov rudnikov s tem, da bi delavci in konzumenti dobili vpliv na vodstvo premogovnikov. Poslanec je govoril nato o mezdni spornih pri Trboveljski družbi ter o večnih bojih za ceno premoga in je ugotovil, da so razne vladne komisije, ki so bile poslano v Slovenijo, da ugotove produkcije stroške, ne vse na roko družbi razene, katere pa vlada ni vpoštevala. Poslanec zahteva, naj vlada, če nima drugih sredstev za regulacijo cen premoga, izdela poseben tozadeven zakon s pomočjo posebne parlamentarne enket.

Poslanec Deržić je kritiziral delo ministra za šume in rude ter mu očital, da neče dovoliti kontrole nad trboveljskim premogovnikom. Republikanec Gjonović zahteva od vlade tak zakon, ki bi zo-

spodarsko slabše zavaroval pred kapitalisti. Poslanec Šimrak se zavzema za rudarje v Bosni ter trdi, da je njihovo stališče slabše od stališča rudarjev v Sloveniji in zahteva izenačenje plače bosanskih rudarjev s trboveljskimi.

Minister za šume in rude, Rafajlović je zavračal obtožbe ter izjavil, da se v njegovem ministrstvu ravno sedaj izdeluje rudarski zakon, ker se po dosedanjih starih zakonih ne morejo reševati moderni socialni problemi. Dalje je izjavil minister, da so brez podlage obtožbe, da ni pridobil trboveljske družbe za to, da bi se preselila v našo državo. On je za to veliko storil, toda avstrijska vlada se je protivila preselitvi. Minister za šume in rude tudi ne more določevati cen za premog. Pri tako veliki produkciji premoga je država gotovo zainteresirana na nemotenemu obratu, vendar pa je dolžnost ministra za šume in rude v prvi vrsti podpirati rudarsko industrijo.

Na interpelacijo posl. Koruna je minister Rafajlović izjavil, da bo vlada sestavila posebno komisijo, kateri naj se pritegnejo tudi zastopniki rudarjev in ki naj uredi do 1. avgusta vprašanje delavskih plač.

Jutri se nadaljuje proračunska debata. Zaradi interpelacij, ki so se razpravljale na današnji seji narodne skupščine se proračunska debata nadaljuje šele jutri. Glavni poročevalac dr. Sečurov meni, da bo proračun sprejet do dne 1. avgusta, ako bo skupščina delala, kot je predvideno, namreč vsak dan tudi od šestih popoldne do polnoči.

Poročilo o ameriškem posojilu predloženo skupščini.

Beograd, 13. julija. (Izv.) Danes je v finančnem odboru poročevalac Andrija Radović predložil referat o zakonu za ameriško posojilo. Revidiral ga je predsednik odbora Veljković, nakar se je poročilo izročilo Narodni skupščini, kjer bo prišlo na dnevni red pojutrišnjem.

IZPREMEMBA V MADŽARSKI REPARACIJSKI KOMISIJI.

Budimpešta, 13. julija. (Izv.) Splošno pozornost vzbuja v tukajšnjih diplomatičnih krogih odpoklic predsednika zavezniške reparacijske komisije za Madžarsko Jeana Herberta, čigar stališče je bilo že dalj časa omajano, ker se je v raznih intervjujih preveč politično ekspoziral. Kot njegov naslednik se imenuje angleški delegat Folgains, ker se hoče francoska vlada izogniti temu, da bi se odnošaji med Francijo in Madžarsko vsled postopanja francoskega predsednika reparacijske komisije poslabšale.

Nemška finančna kriza.

OBNOVLJENO VPRAŠANJE NEMŠKIH REPARACIJ. — REPARACIJSKA KOMISIJA NEPOUSTLJIVA.

London, 13. julija. (Izv.) Vesti o nemških angleške vlade in zlasti včerajšnja vest, da namerava Lloyd George prositi Poincaréja, naj pride čimprej v London, označujejo »Daily News« kot neresenične. Kar se tiče mednarodnega posojila, ostane odločitev, ki so jo bankirji sklenili prejšnji mesec, neizpremenjena. Banke ne dovoli posojila Nemčiji, dokler se ne znižajo dolgovi za reparacije.

Sinočnji ministrski svet je sklenil, da bo takoj stopil v zvezo z Parizom, da se doseže sestanek angleških in francoskih pooblaščenecv, na katerem bi se razpravljalo o finančni krizi. Upa se, da bo ta sestanek dovedel do tega, da se pospeši sestanek Lloyd Georgea s Poincaréjem in mogoče tudi sklicanje vrhovnega sveta. Umevno je, da bo

kriza v reparacijskem vprašanju Nemčije spravila v ospredje tudi vprašanje zavezniških dolgov, predvsem onih, ki jih Evropa dolguje Ameriki. Vseled preteče katastrofe v nemški valuti so vsa druga finančna vprašanja, tako n. pr. stajajo avstrijske krone potisnjena v ozadje.

Pariz, 13. julija. (Izv.) Danes v poznih večernih urah je bila nemški komisiji za vojna bremena izročena nota reparacijske komisije, ki pravi, da reparacijska komisija ne smatra reparacijskih dolgov Nemčije za zadosten vzrok za padec marke. Končno veljavna odločitev pa ne more pasti pred povratkom garancijskega komiteja. Nota pozivlje Nemčijo, naj kakor dosedaj pri bankah zaveznikov plača ob določenih terminih 32 milijonov zlatih mark.

Možnost sporazuma v Nemčiji.

NACIONALISTI ZAHTEVAJO ZUNANJE MINISTRSTVO. — VPRAŠANJE DRŽAVNEGA PREDSEDNIKA.

Berlin, 13. julija. (Izv.) Včerajšnji sklep socialno-demokratske frakcije in strokovnih organizacij, naj se vlada razširi na levo, je povzročil živahne razprave vseh strank o novo nastalem političnem položaju. V državnem zboru se je nočjo vršila seja raznih frakcij, na kateri pa se ni dosegel sporazum. Pri centru in demokratih se slišijo glasovi, da so proti vstopu neodvisnih v vlado. Od povratka Eberta v Berlin v soboto, se pričakuje, da se bo politični položaj razčistil. Ko mu bo državni kancelar poročal o položaju, bo Ebert stopil v stik s strankami. V državnem zboru se je govorilo, da se zahteva za sporazum z neodvisnimi, da prevzame zunanje ministrstvo, ki ga sedaj upravlja državni kancelar, oseba, ki stoji politično blizu nemški ljudski stranki. V zvezi s tem se imenuje nemški poslanik v Washingtonu dr. Wiedfeld, ki je bil poklican v Berlin in se pričakuje tu prihodnje dni.

Parlamentarna kriza je vnovič spravila na površje tudi državnega predsednika. Dosedaj se je računalo, da se bodo vršile nove volitve državnega predsednika v jeseni. Ebert se je smatral kot kandidat, ki ima največ izgledov, ker bi zanj glasovali ne samo socialni demokrati, temveč tudi velik del meščanskih strank. Dosedaj je bilo gotovo, da cen-

trum in demokrati ne bodo postavili lastnega kandidata proti Ebertu. Tudi pri nemški ljudski stranki obstoji volja glasovati za Eberta, ker ni oseba, ki bi mogla nastopiti za ves narod. Razpust državnega zbora in ločitev v socialno-demokratske in meščanske stranke bi uničila te izgled.

Težavno zasledovanje morilcev Rathenaua.

Berlin, 13. julija. (Izv.) Zasledovanje Rathenauovih morilcev do sedaj ni imelo zaželenega uspeha. Kakor se je naknadno ugotovilo, morila sploh nista odšla proti Hardenlegenu, vseled česar so nastale velike težkoče v poizvedbah. Morila sta vseled tega pridobila mnogo časa. Upravičena je domneva, da sta prišla še daleč v notranjost Južne Nemčije. Sicer se je našla nova sled, ki vodi v Harz, kjer bodo veliki gozdovi nudili morilecema ugodno priliko, da se skrivata. Zasledovanje na tem ozemlju bo zelo težavno.

ZNIŽANJE MEZD NA ČESKEM.

Praga, 13. julija. (Izv.) Po vesti »Prager Presse« iz Moravske Ostrove, je delavstvo tekstilne industrije včeraj sprejelo kolektivno pogodbo, v kateri zahtevajo delodajalci 10 odst. znižanje mezd.

Seja višjega šolskega sveta.

Ljubljana, 13. julija.

Danes se je vršila plenarna seja višjega šolskega sveta, iz katerega objavljamo sledeče važnejše zadeve:

Sestavijo se tropredlogi za ravnatelja na realni gimnaziji v Murski Soboti in profesorje matematike na učiteljsku v Mariboru.

V Murski Soboti ostane realna gimnazija. Ako se javi vsaj 10 učencev, bo šolska oblast podpirala ustanovitev humanističnega oddelka na zavodu.

Za glasbenega učitelja na mešč. šoli v Celju se imenuje Slavko Ošterc, za učitelja II. skupine na deški mešč. šoli v Mariboru Janko Pirc in Jože Korošec.

Imenovanja v ljubljanski oblasti.

Stalno se imenujejo: M. Tschinkel za nadučitelja v Kočevski Reki, Leopoldina Plevljeva za Jevnico, Amalija Zajčeva v Vel. Gabru, Franja Bezeljakova in Peter Horn v Litiji, Ana Lenarčič-Vadnjalova za Prežganje, Vladimira Plevljeva v Ribčah, Matilda Vrbič-Jagrova v Stični, Marija Grabovškova v Dupljah, Jos. Černe in Edo Voničina v Trzinu, Andrej Likar v Sori, Helena Piskernik na Jezerskem, Hinko Klavara v Železniku, Josipina Sedel za nadučiteljico in France Stefančič za nadučitelja v Ribnici.

Mesti v Predvdvoru in Selcih ter eno v Trzinu se vnovič razpišejo za moške proslisce. Ponovno se razpiše tudi Nemška Loka. Na znanje se vzame službena odpoved Martina Sterka; dotični krajni šolski svet se pozove, da popravi šolsko poslopje, sicer se šola zapre.

Imenovanja v mariborski oblasti.

Stalno se namestijo: Janja Lipovščikova za učiteljico žen. roč. del pri Sv. Trojici in St. Lenartu v Slov. goricah, Simon Vodenig, Jos. Lakman in L. Arko na III. deški osn. šoli v Mariboru (1 mesto ostane nezasedeno, ker kompetentje-Primorci niso priložili potrebnega reverza), Marta Gobec na II. Berta Brence na III. in Milka Bročič na I. deški osn. šoli v

Mariboru. Ravnotam se imenujeta za učitelja strobruv. I. Jarčič in Ana Tomazič.

Nadalje se imenujejo: Albin Smid za nadučitelja in Roza Leben za učiteljico v Dobrni (1 mesto se na novo razpiše), Fr. Košatnik za nadučitelja v Dramljah (za učiteljsko mesto ni bilo prošilca), Julka Praznik-Zorko za St. Lovrenc pod Puzinom (mesto učitelja se vnovič razpiše), Marija Preskar za Teharje, Stef. Kos za nadučitelja v Sv. Boltenku (uč. mesto se vnovič razpiše), Rihard Rudič in Anica Žihar za Cirkovce, Dušan Sestan in Pavla Herbst za Hajdino, Ivan Jančič za Ptuj-okolico, Adolf Jesih in Eleonora Korošec-Vodašek za Trbovlje (3 mesta Trbovlje-Vode se vnovič razpišejo), Olga Sušnik, Stana Zupanc in Vlada Vrstovšek na deški šoli Trbovlje-Vode, Andrej Gosliša za Zidani most, Milko Jerše za Laško, Angela Kriz za Braslovce (učiteljsko mesto se vnovič razpiše) Jolka Sevnik in Adela Železnik za Vransko, Karel Hribernik za nadučitelja v Ljubčeh, Rezka Ušenova za St. Peter v Sav. dolini, Iv. Kržič in Jelkava Kržič-Jug za Loče (prvi kot nadučitelj), Peter Mavrič za okrajnega pomožnega učitelja v Celju.

Več nadučiteljskih in učiteljskih mest se vnovič razpiše.

Naše meščanske šole.

Na meščanskih šolah v Sloveniji je 22 ravnateljev in 152 učiteljev. Šole imajo 76 razredov in 28 paralelek, prihodnje leto bo 16 novih razredov in 12 paralelek leta 1923/24 pa zopet 16 novih razredov in 19 paralelek. Kadar bodo izvršene vse formalnosti in dovoljen kredit za učiteljstvo se osnujejo nove meščanske šole v Voljniku, St. Lenartu v Sl. gor., Ormožu ter 4. (nastavni) razred v Celju in Ljutomeru.

Vpokojitve.

Stalno se vpokojijo Elza Klemčič, Berta Pretnar-Pišar, Terezija Kolars nadučitelj Josip Mešiček in otr. vrtnaric Krista Ahčin in Sonja Kalan. Nadučitelj Mešičku se izreče priznanje in zahvala višjega šolskega sveta.

Tekme za poljsko prvenstvo v lahki atletiki so se vršile v Varšavi in so imeli nastopne izide: 100 m Sosnicki 11,3, 200 m Rothert 23,6, 400 m Swietochski 53,1, 800 m Swietochski 2:06, 4krat 100 Stańka ta Polonia 46,7 (novi poljski rekord.)

* **Kraljeva dvojica v Zgornji Savinjski dolini.** V nedeljo sta se mudila kralj in kraljica na podnožju naših kamniških planin. Na povratku se je vozil kraljevi par tudi skozi Ljubno. Prebivalstvo se je naglo pripravljalo, da prisrčno sprejme kraljeve goste v svoji sredi, hiše so bile takoj okrašene z zastavami, toda kraljev avto se ni ustavil in prebivalstvo je le z življajočimi pozdravljalo visoke goste.

* **Princesa Jelena.** Z Bleda se poročila, da je princesa Jelena odpotovala v Francijo. Kralj in kraljica sta jo spremljala do italijanske meje.

* **Vprašanje državnih svetnikov in radikalci.** Kakor znano so radikalci pri kandidaturah za državni svet niso ozirali niti na Hrvate niti na Slovence, še celo na Kočvarje so pozabili, ako ravno imajo tam svojo mogočno strankino organizacijo. Sedaj ve beograjska »Tribuna« povedati, da so nekateri radikalci poslanci v svojem klubu vendar predlagali poverjenke stranke za Slovenijo dr. Nika Zupanica v Ljubljani kot kandidata za državni svet. Ostalo je le pri redlogu.

* **Srbska deca prispe v Ljubljano** jutri dopoldne ob 10.12 z vlakom z Zilanekega mostu. Ljubljancem, pošljite k sprejemu svojo dečo, da pozdravi srbske bratce in sestrice! Udeležite se srečanja tu li sami! Prav gotovo pa posetite koncert, ki ga priredijo srbske sirote jutri v soboto popoldne ob 6. v Narodnem domu. Vstopnina — 2 Din za odrasle, 1 Din za dečo — je tako malenkostna, da ne more nikogar odvrniti od poseta.

* **Hrvatski seljaki pridejo v Ljubljano.** Kakor poročajo osječki »Jug«, napravijo seljaki iz virovitiške županije, ko bo opravljena žetev, izlet v Zagreb in Ljubljano, kakor so, priredili letošnjo pomlad tudi že izlet v Beograd. Priprave za izlet so že v tiru.

* **Žalostna obletnica.** Včeraj smo obhajali žalostno obletnico selžica tržaškega »Narodnega doma«. 13. julij, to je datum, ki vzbuja v srcih vseh Jugoslovancev, v prvi vrsti pa naših zaslužnih bratov žalostne in skeleče spomine. V prah porušeni »Narodni dom« je simbol »kulturnega« italijanskega naroda, za nas pa memento za bodočnost.

* **Vojaški zemljevidi.** Ker bo v kratkem dovršena likvidacija dunajskega vojnega zemljepisnega zavoda, bo prejelo naše min. vojne in mornar. vse zemljevide naših pokrajin, ki so bili pred prevzom v avstro-ugrski oblasti.

* **Iz državne službe.** Predstojnik rudarskega odseka v Ljubljani g. Mohor Pirnat in upravnik državnega premoženja g. Franjo Rihter sta postavljena v stanje pokoja.

* **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo objavlja v številki 74. zakon o zaščiti delavcev, nakar opozarjamo zainteresirane.

* **Iz tehniški srednji šoli v Ljubljani** bodo v prihodnjem šolskem letu otvorili naslednji oddelki: višja stavbena šola, elektrotehniška delovodska šola, mizararska in strgarska mojstrska šola, kiparska šola, ženska obrtna šola in javna risarska šola. Natančnejša pojasnila na razglasni deski v zavodu in na zahtevo pri ravnateljstvu.

* **Državna trgovska akademija v Ljubljani.** Ta zavod je obiskovalo letos 73 učencev in učenk. V prvem letniku jih je bilo 37 (4 ž), v drugem pa 31. Učni uspehi so naslednji: v I. letniku: odlični 1; prvi red 32; ponavljalni izpit 1; neizprašan 1; v II. letniku: odlični 5; prvi red 22; neizprašani 2. Trgovska akademija bo imela v šolskem letu 1922/23 tri letnike. V vsak letnik se sprejme 40 učencev, oziroma učenk. Hospitanti se ne sprejmejo več. Vpisovanje se vrši od 11. do 14. septembra.

* **25letnica mature.** Te dni so se v celjskem Narodnem domu zbrali slovenski maturanti celjske gimnazije iz leta 1897, torej iz one dobe, v kateri je bilo vsled nastavljanja nemških nacionalcev za učne moči zatiranje slovenskega dijaštva v Celju stalno na dnevnem redu, toda celjsko dijaštvo si je v vzornosti in s poštovanim delom ustvarilo ravno v tej dobi najboljšo podlago za nadaljnje narodno delo. Zvečer se je zbrala vsa družba v gostoljubni dr. Serneževi hiši in ob židani volji proslavila svojo 25letnico mature.

* **Stediljstvo v javni upravi.** K članu, ki smo ga pod tem naslovom priobčili dne 13. julija, nam je poslal šef-zdravnik dr. Bleiweis naslednje pojasnilo: Ni res, da so znašali upravni stroški Okrajne bolniške blagajne v Ljubljani eno leto 29 odst., drugo leto pa 21 odst. vplačanih premij. Res je marveč, da so režijski stroški leta 1920 znašali 29,32 odst. napram drugim izdatkom, napram dohodkom pa le 23,21 odst. Leta 1921 pa so se znižali napram drugim izdatkom na 21,96 odst., napram dohodkom pa na 16,87 odst. S privratnimi zavarovalnimi zavodi se bolniške blagajne ne da primerjati. Privratni zavarovalni zavodi so zgrajeni zgolj na računski kalkulaciji in se v ostalem prav nič ne brigajo za zdravstvene razmere svojih zavarovancev. Bolniške blagajne pa se razvijajo v zdravstvene urade za delavstvo, oziroma za svoje zavarovance in uveljavljajo razne preventivne mere. To se seveda kaže v upravnih stroških, a se bogato obrestuje na ljudskem zdravju.

* **Abiturijentski tečaj drž. trgovske akademije v Ljubljani.** Ta tečaj je obiskovalo v šolskem letu 1921/1922 44 rednih slušateljev in 7 hospitantov. Vpisovanje v abiturijentski tečaj za leto 1922/1923 se vrši od 11. septembra do 8. oktobra. Hospitanti za abiturijentski tečaj se sprejemajo na pismeno prošnjo le izredno od slučaja do slučaja po odobrenju ministrstva za trgovino in industrijo na predlog ravnateljstva trgovske akademije.

* **Razbičje Slomškove spominske plošče na Ponikvi.** Kakor znano je pred dnevi neki rogovilež razbil spominsko ploščo na Slomškovem orehu v Ponikvi. Bil je to tajnik socialnih demokratov, železniški delavec Martin Vrbovšek. Svoje dejanje je priznal, obljubil pa je, da bo na lastne stroške dal napraviti novo ploščo z napisom. To je lepa izobrazba.

* **Dol prostozidarjev v Beogradu.** Predvčerajšnjem so v Beogradu na svečan način položili temeljni kamen za »dom lože prostozidarjev«. Sredstva za novo zgradbo je loži testiral pokojni dr. V. Kušnjak. V temeljni kamen je bila vžidana ustanovna listina in — kakor poročajo listi — glava na licu mesta zaklanega kostruna.

* **Pomočniki preizkušnja vajencev v Celju.** V ponedeljek so se vršila v Celju ob številni navzočnosti obrtnikov preizkušnja vajencev, kateri se je podvrglo 7 mizarjev, 4 peki in 1 lončar. Vajence, ki so preizkušnjo vsi dobro prestali, je nagovoril starosta celjskih obrtnikov g. Rebek.

* **Suša v Sloveniji.** Od raznih strani naše ožje domovine prihajajo vesti, da je zavlada laže velika suša, ki utegne ako ne dobiti kmalu blagodejnega dežja, postati vsodna za naše kmetijstvo. Na pokosenih travnikih je trava močno požgana in tudi kornja je že močno trpela. Iz Savinjske doline poročajo, da je v hmeljnih suha napravila mnogo škode, kar je za prebivalstvo te doline tem občutnejši udarec, ker je hmelj tankaj glavni, za nekatere posetnike celo edini vir dohodkov.

* **Čudne razmere.** Iz St. Vida nad Ljubljano smo dobili že več pritožb zaradi klerikalne strahovlade na tamošnji šoli, ki jo uganja šolski vodja Bajo. Ta mož je prišel v St. Vid takrat, ko je nekdanji klerikalni deželni šolski svet odstranil s te šole naprednega šolskega vodjo Zirovnika. Pod vodstvom tega »narodnega vzgojitelja« so razobešene po šolskih hodnikih razne nemške in celo italijanske in madžarske reklame iz prejšnjih časov in šolski vodja jih še vedno ne da odstraniti, da s tem nagaja — naprednim, narodno zavednim učiteljem, ki so zahtevali odstranitev. Bil bi res že skrajni čas, da se na tej šoli napravi red, ker naloga narodne šole je vendar vzgajati mladino v narodnem duhu, na tej šoli pa te vzgoje ni, ker je večina učiteljstva zagrizeno klerikalnega mišljenja.

* **Influenca v Črni gori.** V Črni gori se je v zadnjem času pojavilo mnogo slučajev influence, zlasti v okolici Kolahina. Ministrstvo za narodno zdravje je odposlalo posebno zdravstveno komisijo v Črno goro, da glede potrebne pomoči takoj potrebno ukrene.

* **Bivši avstrijski kapetan obožen poskušnega umora.** Bivši avstrijski kapetan Karlo Erfort iz Osijeka se je nekoč sprl s svojo izvoljenko. Spor je razveljadal tako dimenzije, da je Erfort skušal deklaro umoriti. Osiješko sodišče ga bo sedaj sodilo zaradi poskušnega uboja.

* **Najdena granata.** V ponedeljek popoldne so našli delavci, ki so kopali temelj za novo stavbo v ulici Miloša Velikega v Beogradu, še neeksplozirano granato. Nesreče ni bilo. O najdbi je bila obveščena komanda mesta ter mestna uprava beograjska. Granata je avstrijske proveniencije.

* **Mrtič pobegnil iz mrtvašnice.** Pred nekaterimi dnevi se je v Novem Sadu odigral tragikomičen slučaj. Natakari Josip Schwarz se je na neki veselici napil konjaka do nezvesti. Obležal je kakor mrtev. Prestrašeni gosti so začeli bežati iz lokala ter so takoj obvestili o namišljeni nesreči reševalno društvo, ki je Schwarz prepeljal v mrtvašnico. Naslednji dan popoldne se je Schwarz prebudil iz nezvesti in ko je videl, kje se nahaja, skočil je hitro v mrtvaškega odra, vzel nekoliko pastil sublimata ter se desinficiral od »smrti«. Ko se je pošteno desinficiral, začel je »mrtič« razbijati po zaklenjenih vratih, dokler mu niso odprli. Samozavestno je zapustil mrtvašnico, stražar pa se ga je preplašil tako, da se je od strahu zgrudil na tla. Doma je našel »mrtič« obokane starše ter se svečano zaklel, da nikdar več ne popije niti kapljice konjaka.

* **Tragična smrt vojaka.** Iz Belovara poročajo: V tukajšnji pešadijski vojašnici so trije vojaki dobili ukaz, da opravijo neke nedostatke v vodnjaku na dvorišču vojašnice. Vojaki so se privzajem delu poslužili neke trile deske, ki se je pod težo prelomila. Vsi trije vojaki so padli v globoko vodo. Eden od njih je bil razbit glavno in je bil takoj mrtev, druga dva pa sta težko poškodovana.

* **Nepojasnjen samomor.** Pred približno dvema tednoma je v Rušah pri Mariboru izvršil samomor lesni trgovec Arton Šarh; takrat se je govorilo o njegovih velikih poverbah na škodo Srbske zadržne banke v Novem Sadu, ki

je je pokojnik zastopal v lesni trgovini. Te domneve pa niso bile upravičene, ker prizadeta banka sama izjavlja, da je pač likvidirala trgovino z lesom, ampak Šarh je imel obračunati samo še neznan znesek, nekaj čez 3000 dinarjev. Poverba torej ni nagnala Šarha v smrt. Pravi vzrok samomora bo najbrže težko dognati. Ta tragičen slučaj je globoko pretresel vse one, ki so pokojnika poznali.

* **Samomor vsled bolezni.** V Podborštu v kamniškem okraju se je te dni obesila 38letna Františka Musič, rodom iz Šmartne pod Šmarno goro. Samomorilka je zapustila pismeno izjavo, da gre v smrt zaradi svoje pobačenosti. Pokopali so jo v Komendi.

* **Umor zaradi dedščine.** Grozen zločin je razburil mirno kraško vasico Pliskovico. Med Andrejem Rebulom na eni ter Henrikom Zerjalom in Francem Kosičem na drugi strani je vladal že dalj časa prepri zaradi neke dedščine, ki jim je skupno pripadla. V nedeljo je med tremi dediči prišlo do novega prepirja, ki je končal s tem, da sta Zerjal in Kosič napadla Rebulu ter ga z nožem večkrat zabodla, tako da je ostal na mestu mrtve. Morila sta bila aretirana in odpeljana v tržaške zapore.

* **Vlomilec pod ključem.** Leta 1920 je bil pri g. Veri Troll v Sodnijski ulici v Ljubljani izvršen vlom. Po dolgotrajnih poizvedbah je policija dognala, da je vlom izvršil Vladimir Slajpah iz Velike Loke, ki je bil te dni v Bosni aretiran in izročen tukajšnjemu deželnemu sodišču. Slajpah je dejanje priznal. Izvršil je tudi več tatvin v novomeškem okraju.

* **Priroda v juliju.** Najdaljši dan je prešel, vroči dnevi so tu. Cele tedne je nebo modro, brez oblaka. Poljedelci spravljajo svoje prideleke. Vročina muči človeka in žival. Vode ni ravno preveč. V mestu je prah neznosen, zlasti letos, ko se povsod mnogo zida. Kjer je kaj voda, se kopajo. Največ je sveda deca. Sava zahteva pri nas in v Zagrebu svoje vsakoletne ogromne žrtve. Kriva sveda ni Sava, ampak nepazljivost, ki pozablja, da nesreča nikoli ne miruje. V Kozelji je gneča. Vsako leto čutimo na novo, kako potrebno je Ljubljani novo obširno kopalšče. Stari greh! Samo to nam še manjka, da bi se tudi tu splašil kakšen abnormalen moralist! — V Lazah je tudi vse živo, ravnotako v Črnučah. Pa tudi tu se sredi užitka vedno iznova pojavljajo razni nedostaki, posledice dosedanje domače upravnne zaspasnosti in kratkovidnosti. Ni tramvaja, ni drugih dovoznih sredstev. Povodi zapreke, ki Ljubljano večjejo in silijo, da se ne razvije. — Priroda pa se ne briga za ljudi in sije zanje ali zase v pestrih barvah. Na prisojnih gozdnih robovih in na solčnih zatišjih v gozdu evete naprste, ozkolisti vrbove napolnjuje s svojimi rdečimi cveti gozdne doline. Ranica, volčje jagoda, cvetoča malina in gozdna trta izpopolnjujejo sliko našega poletja. Ob potokih opazamo velike bele lijakve ovijalk in slaku. Ob cestnih porokih cveto potrošniki, mrkvice, rman in smoljica; na suhih solčnih rebrih smetlika, timijan, gospin-cvet in slezina. Na grobljah kraljuje lučnik ali pa papeževka in na zidovju poganja homulica. Stojčje vode so pokrite z listi lokvanja, potoki so polni belih cvetov vodnih zlatic. Sicer živahni tišji rod je potihnil. kakor da zbira novih moči za jesen. Mnogo se jih trudi z mladici, kar jim povzroča velike sitnosti; posamezni so se poskrili v zatišja, da se med tem na novo oblečejo; nova obleka je potem prikladnejša in enostavnejša ko spomlad. namesto pestrih barv so dobili temnejšo rujavost ali sivo. — Najživahnejše življenje vlada ob potokih in mlakah, kamor priletajo ptice piti in se kopati, da si omogoči izsušeno in zaprašeno perje, pri čemer zlasti razgrajajo liščki in vrabci. Tudi sinice ne molče. Nekatere ptice nas že zopet zapuščajo, tako jatravce in srakopce. Nekatere se šele posvetujejo, kdaj naj se podajo na pot, družijo se v jate in letajo veselo okrog. Posebno kosi so živahni varčrovčki. Še je naraščala polna življenja, toda prvi znanilci že opominjajo na bližajočo se jesen, ki nam prinese za šumnim in vročim solkolskim zletom še vroči sejem, volitve in mnogo drugega, kar daje življenje vsak dan.

* **Zoraida krema,** sestavljena po receptu božanstvene lepote orientalk Zoraida, zvezde harema sultana Abdula Hamida. Cisti rastlinski proizvod. Najpopolnejše sredstvo moderne kozmetike za doseg omlajevanja lepote. Prijatelji parfuma dobijo parfüm na dekagrame v sledečih dišavah: akacija, ciklama, hyacinthe, hellebore, lilas, španski bezeg, jasmín, šmarice, karamfil, reseda, roža, orhideja, vijolice, chypre, tuberoza, detelja, incarnat, ideal, passion, mirakle, peau d'Espagne, Californian, Poppi in Houbigant. Cena znaša za en dekagram od 80 do 40 K. Dobiva se pri parfumeriji »Uran«, Ljubljana, Mestni trg 11. Podružnica: Zdravilišče Rogaska Slatina.

* **Ruska Eau de Cologne** je nenadkriljivo kakovosti. Ze osem let ni bilo mogoče dobiti takih finodiseh kolonjske vode. Srednja steklenica stane 120 K, velika 200 K. Enako izborne kakovosti je milo (Russ. Eau de Cologne Savon), komad 50 K in krema za lice (Russ. Eau de Cologne Cream) zlasti za one, ki imajo mastno kožo. Za gospode zlasti prikladno po britju. Cena 60 K. Dobiva se v parfumeriji »Uran«, Ljubljana. Mestni trg 11.

NAKNAĐNO ŽIGOSANJE OBVEZ-
NIC PREDVOJNIH POSOJIL.

Delegacija ministrstva financ v Ljubljani objavlja uradno:

Ker naši državljani še vedno vlagajo prošnje za popis in žigovanje obveznic predvojni posojil bivše avstro-ogrške monarhije, dasi je rok za podelitev koncem marca t. l. bo gospod finančni ministar poskusil pri reparacijski komisiji v Parizu izposlovati dovoljenje za naknadno žigovanje takih obveznic. Zato se zainteresirani — naši državljani — pozivajo:

1.) da vse svoje neželjene obveznice predvojni posojil bivše avstro-ogrške monarhije kar najhitreje pošljejo s posebnimi prošnjo neposredno generalni direkciji državnih dugo v Beogradu;

2.) da v prošnjah navedejo, zakaj obveznic niso predložili v določenem roku;

3.) da v slučaju — če so obveznice prinesene iz inozemstva — navedejo:

a) od kod so prinesene;

b) kje in zakaj so bile deponirane;

c) ali je vložen protest proti žigovanju pri dotični inozemski vladi neposredno ali potom naše vlade in

d) ali so bile obveznice prijavljene generalni direkciji državnih dugo v kdaj.

4.) Predložiti naj se tudi obveznice, ki so bile v inozemstvu provizorno ali definitivno žigosane od dotične države. V takih slučajih je priložiti prošnjam tudi dokaz o državljanstvu, (domovnico) in pa dokaz lastniške pravice.

5.) Prošnje morajo biti kolkovane v zmislu zakona o takсах. Interesenti, ki bi se temu pozivu ne odzvali, bodo moralni sami nositi eventualne posledice svoje zamude. Za naknadno žigovanje se ne prevzame nobena obveznost. To žigovanje se bo izvršilo le, če reparacijska komisija privoli. Obveznice se bodo lastnikom vrnile, čim bo reparacijska komisija o tem izdala svojo odločbo. Naši državljani v inozemstvu naj vlagajo prošnje pri dotičnem kr. poslaštstvu ali pri konzulatu.

— **Razstava vrtnih pridelkov v Mariboru.** Društvo vrtnarjev za Maribor in okolico priredi od 8. do 17. septembra svojo prvo razstavo kot poseben oddelek pokrajinske obrtne razstave. Obiskovalci razstave se bodo lahko prepričali, videč bujno raznovrstno vrtno zelenjavo in krasne cvetice, da so naši kraji za vrtnarstvo izredno ugodni. Kdor je videl krasne načrte ličnih paviljonov in okusno zasnovanih vrteev, ki jih bodo postavili za vrtni oddelek na obsežnem dvorišču dijaškega doma v Prešernovi ulici, je dobil pač vtis, da bo tvorila ta razstava senzacijo prve vrste. Vrtnarji v mestu in na deželi na delo! Odločimo se že sedaj za zelenjavo in za cvetice, ki jih bomo razstavili v septembru in posvetimo tem vrtnim pridelkom čim večjo pozornost. Brezdvomno bo prišlo obiskat našo razstavo mnogo ljudi, saj je ta razstava sploh prva te vrste v naši državi. Naša dolžnost je, da obiskovalce čim bolj zainteresiramo za naše kraje, da dobimo odjemalcev za naše pridelke. Poleg praktičnega pomena ima pa imenovana razstava tudi namen dvigniti v splošnem to lepo panogo narodnega gospodarstva na višjo stopnjo. Vseled tega ni namenjena razstava le velikim vrtnim podjetnikom, ampak tudi posestnikom malih vrtoev. Te dni je začel razstavni odbor razpošiljati prijavnice, ki naj jih izpolnijo in vpošljejo odboru do 10. t. m. Kdor ni dobil prijavnice, pa želi sodelovati na razstavi, naj se obrne na društvenega predsednika g. Kegla, Vinarska in sadjarska šola v Mariboru. Odbor računa s tem, da se prijavijo za sodelovanje na razstavi veliko številno vrtnarjev; razstavljalec bo plačati le majhne stroške, ker je dobil odbor prostor in paviljone zastoj na razpolago.

— **Grški konzulat v Zagrebu.** V Zagrebu se je ustanovil generalni konzulat kraljevine Grške. Konzulat je začel že poslovati. Uradni prostori se nahajajo na Jelačićevem trgu št. 24. Delokrog konzulata obsega Slovenijo, Hrvaško in Slavonijo.

— **Izgledi razpečevanja češkoslovaškega blaga v Jugoslaviji.** »Lidove Noviny« poročajo, da je češkoslovaška tekstilna industrija napravila mnogo kupčijskih zaključkov na zagrebškem velikem sejmu. V zadnjem času narašča v Jugoslaviji, kakor poroča list, tudi zanimanje za promptno dobavljo češkoslovaško železno blago in stroje. Le po poljedelskih strojih ni povpraševanja.

— **Zamena vagonov v Rumunijo.** V Zombolji se sestanejo te dni naši in rumunjski delegati. Na sestanku se bo razpravljalo o vprašanju zamene onih naših in rumunjskih vagonov, ki so tekem vojne zaostali na našem in rumunskem ozemlju.

— **Izgledi za izvoz našega oglja v Palestino.** Trgovinski sekretar pri britanskem poslaštstvu v Beogradu objavlja, da je v Palestini veliko pomanjkljivo lesa, primernege za ogelje, ki ima vsled tega zelo visoke cene. Trgovinsko odeljenje palestinske vlade v Jeruzalemu je voljno, v svrhu uvoza oglja iz Jugoslavije v Palestino spraviti naše izvoznike v stike s tamošnjimi uvozniki.

— **Za izvoz našega vina v Avstrijo.** Naš generalni konzulat na Dunaju je stopil v stike z velikimi dunajskimi vinškimi trgovskimi in pr. Vereinigung der Weingrosshändler, Stifskeller, G. m. b. H., Wien I., Rudolfsplatz itd.). Te trdke se zelo zanimajo za naša vina, za cene, ka-

kovosti in vrste ter želijo ponudbe. Prevzele bi vino eventualno v komisijo. Konzulat opozarja, da je uvoz vina v Avstrijo zabranjen in da avstrijske oblasti dajo samo v izjemnih slučajih uvoz na dovoljenje in to za kompenzacijo. Dali bi se napraviti mogoče dobri kompenzacijski posli.

— **V zadržni register** sta se vpisali: Hranilnica in posojilnica v Brusnicah, r. z. z. n. z. ter Zadržna elektrarna v Makolah, r. z. z. o. z.

— **V trgovinski register** so se vpisali: nastopne firme: »Belca«, lesna industrijska družba z o. z. v Belci pri Dornu; »Terrax«, industrija kemično-tehnično izdelkov v Erškem; Jureca & Simončič, trgovina s filatelističnimi znamkami in z vsemi predmeti, ki spadajo v to stroko, v Ljubljani; Kalmus & Ogorelec, trgovina s pečmi, stidilniki in stavbim gradivom v Ljubljani; A. Kastrevc & Co., izdelovanje in prodajanje perila, bluz in predpasnikov, v Ljubljani; Kmet & Lubišina, trgovina s perotino in divjačino v Ljubljani; »Zora«, d. z. o. z., razpečevanje kemično-tehničnih pridelkov v Ljubljani; Levstek & Oblak, trgovina z mesnim blagom na Rakečku; Gale Ivan in drug. izdelovanje cementnih predmetov na Viču. Izbrisa se je tvrdka Brata Planinšek & Cigoj v Ljubljani.

— **Orientalni velesejem v Bratislavi.** Konzulat češkoslovaške republike v Ljubljani poroča: Odbor češkoslovaško-jugoslovaške lige v Bratislavi bo dajal v svojem oddelku na II. orientalnem velesejmu v Bratislavi jugoslovanskim obiskovalcem splošne informacije in prevzame brezplačno razširjevanje reklamnih in informacijskih tiskovin. Na veletržni borzi brezplačno naznani ponudbe in vprašnja jugoslovanskih tvrdk, ki se velesejma ne udeležijo. Interesovane češkoslovaške tvrdke naj pošljejo svoje reklamne tiskovine, projekte, teije itd. na naslov: »Češkoslovaška-jugoslovaška liga, Bratislava, Orientalni trg«.

— **Padanje madžarske krone.** Iz Budimpešte poročajo, da bo imel madžarski finančni minister konferenco z gospodarskimi krogi glede mer proti padanju madžarske krone. Govori se, da je vzrok padanju madžarske krone padanje nemške marke.

— **Povišanje železniške tarife v Madžarski** se pripravlja za 1. september in sicer za 50 odst.

— **Znižanje bančnega diskonta v Italiji.** Z dnem 11. t. m. se je znižal v Italiji diskont od 6 na 5 in pol odst.

— **Obtok bankovcev v Franciji** je znašal po izkazu 3. julija 36.798.717.000 frankov.

Borza

Zagreb, devize: Dunaj 0,29 — 0,35. Berlin 21 — 23, Budimpešta 6,90 — 7, Italija 3,78 — 3,79, London 372, Newyork 81,50 — 82, Pariz 673 — 680, Praga 175 — 180,50, Švica 1600 — 1620, valute: dolarji 81,50 — 82,50, češke krone 173 — 175,50, 20 kron v zlatu 225, napoleonori 300, nemške marke 19,50 — 23, italijanske lire 375 — 376.

Trg. obrtna banka 62. Brodska banka 85. Hrvatska eskomptna banka 165 — 169. Judraska banka 423 — 450. Jugoslovaška banka 104,50 — 105,25. Ljubljanska kreditna banka 224. Slavenska banka 111 — 112. Prašedion 1150 — 1160. Rečka pučka banka 113 — 117. Slovenska eskomptna banka 168,75. Srpska banka 152. Eksploatacija drva 125. Dubrov. parob. družba 1350. Goranin 115. Narodna šumska industrija 99 — 101. Našička industrija drva 125. Gutman 280 — 290. Slavonija 110 — 111. Union 705 — 710. Ljubljanske strojne tovarne 204. Trboveljska premogokopna družba 240.

Beograd: Berlin 19,59, Pariz 675, Bukarešta 49, London 378, Praga 176, Dunaj 0,32, Newyork 840, London 375, nemške marke 21, leji 48,25, franc. franki 660.

Praga, devize: Berlin 11,80 — 12, Curih 908 — 912, Milan 213 — 215, Pariz 394 — 396, London 210 — 212, Newyork 46,45 — 47,55, Beograd 53,50 — 54,50, Sofija 28,85 — 29,65, Dunaj 0,1575 — 0,1975, Varšava 0,75 — 0,85, Budimpešta 3,8250 — 3,9250, valute: nemške marke 11,90 — 12,10, švic. franki 903 — 907, franc. funti 209 — 211, dolarji 45,95 — 47,05, dinarji 53,50 — 54,50, levi 28,85 — 29,65, avstr. krone 0,18 — 0,22, poljske marke 0,75 — 0,85, madž. krone 3,8250 — 3,9250.

Curih: Berlin 1,25, Newyork 522,25, London 23,19, Pariz 43,10, Milan 23,60, Praga 11, Budimpešta 0,40, Zagreb 1,55, Sofija 3,35, Varšava 0,0950, Dunaj 0,02 avstr. žigosane krone 0,02%.

Berlin: Italija 1985 — 1990, London 1935,05 — 1939,95, Newyork 439,45 — 440,55, Pariz 3615,45 — 3624,55, Švica 8439,40 — 8460,60, Dunaj 1,5350 — 1,5950, Praga 868,90 — 871,10, Budimpešta 33,95 — 34,05, Bukarešta 250, Zagreb 525, Sofija 269,65 — 270,35.

Priporoča se spedicija

R. RANZINGER
Ljubljana — Jesenice.

Odgovorni urednik Fr. Brozovič. Lastnik in izdajatelj Konzorcij »Jutra«. Tisk Delniške tiskarne. d. d. v Ljubljani.

Devetstopetnajsto Tragedija naroda.

Na mostu vzdihov.

Vođena svetloba napoveduje zoro, posamezne oblike se prično razlikovati. Na sivem nebu dogorevajo zvezde, kakor bi svetilki pojemalo olje. Mesečina še vedno sije na zemljo in se pretaka v nejasno svetlobo jutra ter riše tajinstveno dolge sence, da sliči nizko grmovje hrastom in jelkam, ki so ovenčale podnožje Prokletij ter izteguje svoje veje, kakor gorastni skeleti svoje roke. Cesta se izgublja v jutranji megli ter odnima vse predmete izpred oči. Po tej cesti se bodo v kratkem pričele valiti procesije izgnanega ljudstva, ki ga prebudi v kratkem prva zora. Grobna tišina pada nad pečimi, tudi sila spi, ki nas je tako neusmiljeno strla in zrušila. Enako je zazibal sen naše bolesti. Iz globine planin se čuje lajanje volkov, pred katerim se stresa osamljen konj po vsem telesu, kajti že dva dni stoji zapuščen sredi ceste, obsojen na smrt. Kjer se cesta izgublja v megli, se dviguje sredi ravnine visok, kamenit most, podoben dromedarjevi grbi. Tam poteka meja kraljevine Srbije. Do njega bomo še stopali po svobodni srbski zemlji, ko ga prekoračimo postanemo izgnanci, brezdomovinci.

Čeprav smo ves čas hitro in če je bilo potreba se še celo jadno umikali pred sovražnikom, toliko hitrejši so mi je zdel sedaj naš pohod mimo ogorelih dreves in mrtvih grmov. Počasi, počasi! ne zapuščajmo vendar tako brzo poslednjih 100 metrov svobodne Srbije. Čeprav je tako majhna zemlja, vendar nam je tako draga in kar je glavno, svobodna je.

Počasi, počasi, ne hitimo tako jadno, da ne zagledamo tako hitro konca tiste zemlje, v katero je narod položil toliko nečutenih naporov in kjer se je žrtvovalo nekoliko rodov. Ne hitimo, ne hitimo, vsaj tak pridemo.

Prišli smo. V globoki soteski se pent Drim pod nami. Njegovo bobnenje odmeva v nočni tišini. Tam spodaj govori reka svoje strašne in brezkončne pravljice. Zdaj divjajoča, zdaj šepetajoča jih pripoveduje prihajajočim na njegove bregove. Pripoveduje jim pripovedko o sebi in svojem bratu, ki izvirata iz različnih teles, se iščeta po poljih in gorah, dokler se ne objameta v poslednjem smrtonosnem objemu. Eden izmed obeh bratov

zbori izpod Suhe gore in Rugova, hiti čez plodno blagoslovljeno polje in nazivajo ga le beli brat. Drugi pa vre iz čarobnih obridskih voda dere ob pusti zemlji med krvavimi stenami in kamenjem in prišlo se ga je ime črni brat. Oba prodirata, žuborita, šumita v planinah in dolinah, iščeta svojih potov, lovita se in ko se strneta, se poljubita in v tem poljubi umreta. Beli in črni brat se v poljubi odrekata svojega bitja, ne rodita se iz poljuba, v njem umirata. Po je čudna pripovedka, katero se iz Drima pripoveduje o sebi in svojem bratu Črnem Drimu. Posedli smo ob njegovem bregu in ga poslušali. Ne bomo mu pripovedovali svoje bolestne in tužne zgodbe. Sai prihaja od tam, od koder smo prinesli mi svojo tugo in bolest. Ko bode drvel skozi Podrimlje, ga sprejme Bistrica, približal se bo carskemu Prizrenu predno objame Paštrik, in zvedel bo, da smo tam pokopali srbsko krono.

Zora se napoveduje, sneženi vrhovi planin že blešče. Ljudstvo se še ni prebudilo in mi nad Drimskih bregovih sličimo močnim sencam, zlim duhovom, pripravljajočim se na zločin. Ali ni zločin zapustiti domovino?

Toda že je čas, da odidemo. Dovolj časa smo posedali pod mostom, uživali poslednji počitek na grudih svoje domovine, sedaj je treba preko mostu in se posloviti od nje. Zalostna je ločitev, nič težje se ne poslavljajo otroci od matere, poljubljajoč njeno krilo. Vsak izraža to žalost na svoj način, ali z vzdihom in solzami, ali z molčanjem, ki lahko izpričuje najhujšo bolest. Nekateri so popadali na tla, poljubljajo zemljo, drugi molijo in se križajo.

Izkopal sem prgišče zemlje, zavezal jo v robec in zataknil v nedrje. Je pač zemlja, kjer smo rasli, ki nas je hranila, katero smo branili. Napojena je s krvjo in solzami nešteti rodov in v njenem orščju so zgornje neštete žrtve za svojo svobodo. Ta zemlja pokriva tudi telo mojega edince.

V nedrhi poneseš s seboj prgišče srbske zemlje. O domovini, z menoj boš romala in kakor zadostuje pri službi božji le kapljica vina, hraneča v sebi vso veličino božjega nauka, tako bo to prgišče zemlje hranilo v sebi ves sen in veličino svobode in ljubezni. Pri tem prgišču zemlje bomo prižigali kadilnico, obhajali svojo slavo, metali bomo njene drobtinice v grobove, ki jih izkopliemo v tujini. Pri tem prgišču zemlje se bomo zaklinjali, iz nje bomo črpali tolažbo in moč v dneh žalosti in v dneh vere.

To prgišče polivajo danes v izgnanstvu moje solze.

Zora se spi za vrhovi, kakor da je baš ta dan hotela kasno poslati na zemljo, da poveri naše holesti noči. Toda že rdeče hrbiti planin, daleč in nejasno, kakor naše nade, ki jih nosimo v duši.

Se enkrat se ozremo za seboj. Gluha noč pokriva domovino. Zora se zama trudi razredčiti temo, napaja jo le s tajinstveno tišino, ki lije v našo dušo silne melodije, da se stresa od bolečnih akordov. Pred nami se dviguje most, vrata v peklo in solzne oči razbirajo na njegovem loku zapisane besede: «Lasciate ogni speranza!»

Most preleti reko z enim samim svodom in se v svoji sredini vzboli v višino, do katere se je treba z vsem naporom spenjati in potem spuščati na ono stran. Ni ograjen, toda dovolj širok za vozove. Držimo se njegove sredine, ker strašen je pogled v globino. Baš na vrhu stoji, kakor kamenit kip nejasna silhueta. Podobna je snu žene, ki je bila nekoč v pradi bi zadana v oboke tega strahu mostu in se je sedaj dvignila, da pozdravi begunce na vrtu mostu in jih zvabi v smrt.

To je ona. Ledena slutnja mi zmrazi dušo, ko sem jo zagledal tam zgoraj, kjer dovolj je le drget duše, trenutek slabosti, neprostovoljen pregib in človeka objame smrt.

Toda miren in zaupajoči pogled, katerega sem srečal vrhu mostu, me je umiril. Ta pogled je jasno govoril: «Pustite me, ne vznemirjajte me v tem strašnem trenutku. Hodite dalje in ohranite vero, da bom živel, ker moram živeti, toda ne zahtevajte od mene, da se odrečem najtežji bolesti.

Tudi jaz sem prekoračil most. Zapustili smo domovino.

Peč.

Tri dni se že vali od Prizrena sem brezbržna množica ljudstva. Zapustili smo Diakovico, zapustili vas, pred katero je trepetala vsa Metohija že dolga leta, kjer je še danes vsaka koča trdnjava, prebrodili smo Bistrico, zabredli v blatna polja, se spuščali v globoke soteske, brodili čez poplavljeni polja naraslih rek, ki so razrušile ceste in mostove.

Na poslednjem odmoru nas je pred zahodom solnca, ko smo popadali kakor pokošeni po tleh, prebudil nov šum, nov zvok, katerega že davno nismo čuli in ki je ostro zvenel v ozračju. Tam daleč v daljini je tih ječal zvon. Ker je solnce že globoko zašlo za planinami je pel zvon večernico.

Vsi dvignemo svoje glave, spomnimo se Boga in na vseh ustnih zagori topel nasmeh, ker vsak izmed nas pomisli: «Kje si o Bog, ali se nas sploh še spominjaš?»

Hči papeža

— Lukrecija Borgia

Alfonz se je bil zanašal na svojo duševno moč. Nadejal se je, da bo ta skrb polna noč že nekako prešla in da ga čudno postopanje Lukrecije ne bo preveč vznemirjalo.

Sedaj pa je uvidel, da vse to vendar prekaša njegove moči. Niti ta noč ni mogla preteči, da bi se ne zagledal v krasne oči svoje žene in prodiral v njeno dušo ter iskal tam odgovora na marsikatero vprašanje.

Nenadoma se odloči, pograbi srebrni svečnik, v katerem gore vročeno svetloče ter odide iz malega salona, v katerem se je doslej nahajal. Naglo stopi skozi več razkošno opremljenih dvoran in kmalu stoji pred vratmi, za katerimi je spalnica Lukrecije.

Vrata so zaprta, ali Alfonz pozna, na kateri tajni način se odprejo tudi od zunaj. Pritisne na pero, ki je za vsakoga nepoučenega nevidno, in vrata se takoj tiho odpro. Vojvoda Bisselli ne slišno vstopi.

Lukrecija leži v vsej svoji čarobni lepoti na svilenih blazinah. Z drhtečo roko postavi Alfonz svečnik na mizico, vendar pa ni mogel preprečiti, da ne bi blešč svetlobe padel tudi na nemirne zaprte oči speče soproge. Toda predno se Lukrecija zbudi, se Alfonz nagne nad njo in jo toplo poljubi.

Iznenađena se Lukrecija zbudi in razčudena pogleda svojega soproga. Ona, ki se je sicer tako ljubeznjivo nasmejala, kadar jo je soprog presenetil, pa gleda sedaj vanj vsa zmedena, kakor bi videl duha iz podzemlja.

Alfonz se najbolj čudi izrazu prepredenosti, ki odseva iz oči Lukrecije.

Strah? Ona se ga v svoji spalnici boji? Pa menda ne njega, edinega, ki pozna tajni pristop v njeno spalnico?

«Lukrecija! zašepeta Alfonz in jo prime za bele roke. »Jaz sem, tvoj mož... Kako vroče so tvoje roke, kakor mrzlične... čelo ti je znojno. Kaj ti je Lukrecija? Ali si bolna? Ali naj takoj pokličem zdravnika?»

Lukrecija globoko vzdihne in spragovori z medlim glasom:

«Ti si to, moj Alfonz? Oh, sedaj je vse dobro! Oprostite mi, da sem te nočjo sprejela tako hladno in brez veselja. Zares se ne počutim dobro, in še vedno sem razburjena radi onega grdega dogodka pri Orsinijevih...»

«Ej, Lukrecija, baš o tem sem hotel danes s teboj govoriti,» odgovori Alfonz in sede k ženi na rob postelje.

«Ne morem se pomiriti. Danes si bila tako čudna. tako čisto drugačna ko drugič, moja Lukrecija! To me muči, prvikrat, odkar sva mož in žena. Zdi se mi, da mi ne zaupaš, ali da mi morda kaj skrivaš. Tako čudna si, nepreračunljiva, kakor uganika.»

Ona ne odgovori, ali tiha skrb, ki ji sije iz oči, se še pojača.

«Lukrecija, ne dvomim o tebi! nadaljuje njen soprog. »Vem, da boš iskreno govorila z menoj. Saj do danes ni bilo med nama ničesar, kar bi si bila skrivala drug drugemu. Tvoja duša mi je bila odkrita kakor odprta knjiga, in ti veš, da sem liste, ki jih nisem hotel čitati, s trdno roko in brez obotavljanja ali pomisljanja obrnil in da jih ne bom nikdar odprl in pogledal. Nikdar, žena moja, to sem ti prisegel v izvem.»

onem svetem času, ko sva se našla...»

«Vem! odgovori Lukrecija tiho, ponižno in toplo, »vem, da se s teboj ne more noben mož meriti v plemenitosti...»

«Plemenitost?» odvrne Alfonz nekoliko trpko. »Morda je to bolj modrost. Bedak je, kdor hoče razbiti lepo posodo samo da vidi, da se za njo skrivajo kače ali rože. Toda ne govoriva o tem, žena moja. Ne brigam se za ono, kar je nekaj bilo, ko se nisi bila mogla. Toda povej, Lukrecija, povej mi, zakaj si izvala grofice Orsini na to grdo igro. Ne morem se drugače izraziti, saj si kot vložek postavila dragoceno neizmerno vrednost! Za paža, ki ti je pravzaprav povsem tuj. Ali pa ti mogoče Gennaro ni tako tuj, kakor si misliš? Ali si ga morda srečala kdaj prej, predno je prišel v dom Orsinijev kot paž?»

Lukrecija hce postati od trenutka do trenutka bolj mirno in neumno, ko posluša to govorjenje svojega ljubljene moža.

«Kje naj bi bila srečala tega dečka?» odgovori. »Prvikrat sem ga videla pri grofici Orsini, pa mi je na mah ugajal, in sicer izredno. Zavidala sem grofici tako srčanega, mladega, pa tako zvestega in popolnoma udanega služabnika.»

«E, Lukrecija, saj takšnih služabnikov si lahko najdeš na stošine in tisoče, in zares ni bilo potrebno, da staviš svoj svetovno znani in nad vse dragoceni, redki diadem na kocko za takšnega malega slugo. Ne, žena moja, to mora biti drug razlog, ki ga pa jaz ne najdem. Zato sem prišel k tebi, da ga izvem.»

Alfonzov glas je zvenel pri zadnjih besedah jekleno jasno in odločno. Prvikrat v svojem zakonu je Lukrecija zapazila v moževih besedah ton, slični zapovedovanju, in sicer neodoljivemu, resničnemu, šoprah milomu in prikritemu...»

Lukrecija povesi oči, potem jih upre v svojega soproga, in okrog teh bajno lepih oči se zdi, da igra nasmeh.

«Ali bi jaz sploh mogla pred teboj zatajiti istino?» mu odgovori. «Ali nisi prepričan, ljubljeni moj, da bi ti jaz že jutri zjutraj zaupala tajnost?»

«Torej je vendar neka tajnost?»

«Seveda je, dragi moj! Uvidim, da se ti je moje obnašanje moralo zdeti čudno ali vsaj nenavadno, vendar je bilo povsem logično. Moja logika se namreč opira na žalostno dejstvo...»

«Žalostno dejstvo?»

«Ki je v zvezi s posestjo tega kraljevega diadema...»

«Zakaj praviš, da je krvav?»

Lukrecija je pokazala v tem trenutku, da je prava Borgija in da je izvrstna diplomatka. Diplomacija in laž pa so sestre...

«Povem ti torej vse, ali obljubi mi moraš največjo tajnost!»

Mladi Napolitan položi roko na srce.

«Vem, Alfonz moj dragi, da si z menoj zvezan z domom Borgijev, in da smeš zato vedeti tudi za stvari, ki ostanejo drugim za vedno prikrite. Alfonz, hotela sem, da se iznebim tega diadema, da ga voščim niti v svoji posesti. Krona, ki sem si jo čisto morala vpletati v svoje lase, se blesti najbolj dragocenih diamantov, vendar pa mi ni nikdar delala veselja.»

«Razumem... Diadem torej prinaša

nesrečo?... In v zvezi s smrtjo kakšnega človeka? Pa saj je ta diadem daroval tvoj oče, ko si se prvikrat omožil? Zdi se mi, da se nekaj spominjam, da si mi pripovedovala o tem?»

«Resnico sem ti povedala. Moj oče papež Aleksander VI. mi je daroval ta diadem, ko sem se možila z grofom Giovannijem Sforzo. Ti veš, dragi Alfonz, da sem se udala tej možitvi brez ljubezni, in da je ta zakon ostal brez sreče od prvega do zadnjega dne...»

«Sforza je bil dete. Bil je zločin, da so te zvezali s tem dečkom!» pravi Alfonz.

«Nedolžno dete! pristavi Lukrecija. Tudi v zakonu ni doživel nič drugega, ko razočaranja, neugodnosti... Ne pripoveduj mi nič novega, če ti povem, da sta moj oče in brat kmalu uvidela, da sta storila pogreško, in da sta sklenila, da me rešita neznozne zveze...»

Jaz sem sama ponagala nesrečniku, da je pobegnil, ker bi ga bili takrat ubili...»

Lukrecija ni končala tega svojega pripovedovanja. Z globokim vzdihom pada nazaj v blazine in zaplaka.

«Ta strašni diadem je kriv... da grof Pesarzi ni našel v zakonu sreče ampak samo nesrečo in žalost... Tebi se ne sme pripetiti kaj sličnega... Usoda je strašna... Ljubljeni moj Alfonz, bolj te ljubim, ko tisoč svojih življenj, zato je moral diadem zginiti z moje glave...»

Ali ste že poslali na ročnino za „Jutro“?

Objave

* **Prostovoljno gasilno društvo v Črnomlju** proslavi na svečan način dne 23. julija 40. letnico obstanka. Odbor se pripravlja, da čim lepše proslavi ta nadvse pomembni dan društva. Vsi ki vam je na srcu dobrobit gasilnega društva, vsi ki še niste videli lepote Belokranjine in vsi tisti, ki ste nam prijatelji in tovariši ne zamudite te lepe in redke prilike in politite k nam ob veselji uri, kakor če Vas kliče mo ob uri nevarnosti, ter pripeljte s seboj čimveč prijateljev in znancev v našo prostolico Belokranjine v naš Črnomelj. Voznja je polovična. Zveze vlakov ugodne. Odbor.

* **Zavod za slepe v Ljubljani** se v imenu svojih golencev najtopleje zahvaljuje vsem onim, ki so kakorkoli pripomogli, da je javna produkcija v Kranju in Celju tako dobro uspela. Posebno zahvalo izrekamo Izobraževalnemu društvu v Kranju, Glasbeni Matici v Ljubljani in društvu «Narodni dom» v Celju za brezplačno prepuščenje dvorane, kakor tudi Učiteljski tiskarni za brezplačno tiskanje lepakov. Najlepšo zahvalo naj izvolijo prevzeti članice Kola jugoslovenskih sester na čelu jim ga. Žnidarčičeva, soproga ukrajinske glavarja v Kranju, v Celju pa ga Ela dr. Kalanova, ki sta neumorno delovali in preskrbeli golencem brezplačno prehrano in prenočišče. Pozabiti tudi ne smemo g. nadučitelja Bizjaka, ki je kot načelnik tamošnje zaščitne dece in gladi ne mnogo žrtvoval. g. Korena in g. Perčeve v Celju, ki so prispevali k pogostitvi. Zahvaljujemo se srčno vsem preplačnikom. Darovali so po 100 Din: gg. Vinko Majdič, dr. Ješe, kavarnar Kos in še nekateri drugi nimenovani: g. Šancer 42 Din, dr. Božič 32 Din ter mnogi drugi nimenovani z manjšimi zneski. Čisti dobiček 2105 Din 85 p. smo priložili fondu za zgradbo lastnega doma.

Mali oglasi

stanje do 20 besedi Din. 3.—, vsakih naslednjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglaš, doplačanje, ne premičnine do 20 besedi 5 Din., vsakih naslednjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi v znak.) Na vprašanja se odgovarja le, ako je vprašanje priloženo zvezka za odgovor.

Službe

Knjigovodja,

korespondent, za slovensko, srbohrvatsko italijansko, nemško, deloma francosko, agilen dovozen za trgovskoobrtna zadeve, išče službe. Naslov v 2172 upravi «Jutra».

Tržačan,

Slovenec, 30 let star, vešč slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi, sedaj nameščen kot knjigovodja pri neki tržaški ladjedelnici, zmožen vseh uradniških del, išče mesta administrativnega vodje. Pisarne ponudbe pod «Tržačan» na področniku «Jutra» v Mariboru. 2194

Dva usnjarska pomočnika

sprejme takoj usnjarska Mavro Neuman v Samoboru pri Zagrebu (Hrvatsko). 2186

Eksportni mlin išče za takojšen vstop nemškohrvatskega dopisnika ali dopisnico. Mlada moč ima prednost. Ponudbe naj se naslovijo: «Kurir» anonimno pisarna Subotica. 2190

Gospodstvo, 2193

trgovsko izobraženo, samostojno moč, z dobrimi izpričevanji, sprejme za svojo podružnico. Nastop takoj. Iran Skrlj, trg. z meš. blagom in dež. pridelki v Logatcu.

Prodaj

Proda se

zlato vezana kmečka havba in «ušpetelj». Povpraša se v Stritarjevi ulici št. 9, I. zadnji trakt. 2189

Napredaj je

več starih slik oljnatih slik. Ogledajo se od 5. do 6. ure popoldne. Naslov pove uprava.

Stanovanja

se zamenja v Ljubljani (2 sobi, kuhinja, kleti in dvor-nica) z enakimi ali s 3 sobami. Naslov pove uprava «Jutra». 2191

Večje množine prvovrstnega splitskega Portland cementa na razpolago pri tvrdki: H. Petrič, Ljubljana, skladišče «Balkan». 2095

Stanovanje išče

po možnosti s hrano, šivilja-čenka za meseca julij in avgust. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Šivilja».

Traži se

bolje meblirana soba za jed-nim ili dva kreveta za iznaj-miti na dva do tri mesece. Ponudbe slati na ime: Karlo Prohaska, Splošna prometna banka, Ljubljana. 2188

Razpis

Družabnik se išče

za večjo trgovino s specerijo, doželnimi pridelki in lesom v večjem mestu na Gorenjskem. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Priden in mar-jiv 156». 2179

Plavalne pasove

iz platovine izdelajo tovarna zamaškov Jelacin & Komp. Ljubljana. 25

Blago za prevleko divanov in drugega pohištva v veliki izbiri, dalje različno platno in juto za tapetnike, sedarje i. t. d. priporoča trdka

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 12.

Suhe gobe, lipovo cvetje, bri-njevo olje in poljske pridelke

plača najbolje trdka **SIRC-RANT, KRANJ,** telef. int. št. 2, in tudi po vsakih drugih cenah na debelo sladkor, riž, olje, kavo itd.

ZAHTEVAJTE PO VSEH JAVNIH LOKALIH DNEVNIK «JUTRO»!

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani prodaja

iz slovenskih premogovnikov velenjski, šentjanski in trboveljski premog

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava

Ia čehoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog in črni premog.

Naslov:

1747

Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/11.